

- koga/kaj** |suniti, udariti z nogo|:
"râ:felna ja ke'bîla u t're:bøy 'ba:r-
cenla 2. b. kaj **brcniti** kaj |odstraniti
s sunkom noge|: ja 'pøsa 'ba:rcn'u, da
ga ja 'ka: čas 'c'e:stø 'va:rgžø | BINC-
NITI, žLEPITI, žLEPNITI | +
breceļj ► b'rē:cēl -na (in -c')(-) m živ. ()
brencelj: 'kèk sè b'rē:c'lnè 'du:o:nš_ 'ču-
d'ne! | L Plet.
breg ► b're:k b'rē:gø m () breg 1. |pas
zemlje ob vodi|: na b'rē:gø smø f'lóks
u'kupø sp'ra:ylø 2. |nagnjen svet, str-
mína|: u 'kâ:kma b'rē:gø 'mâ:jø 'xišø!
'ma:rjø 'jemet 'kura pr'v'e:zene! • u tis'-
tey b'rē:gex sè 'feist 'lèdø 'du:o:mø •
'jå:pke pø b'rē:gø 'duo: le'tijø • u
b're:k ja za 'jøt ne 'po: 'ura • enjkrt ja
'ra:dijo 'ka: pød b're:k 'va:rgu • čustv.
imeti nekaj za bregom nekaj skrivati,
pripravljati, nameravati storiti: 'nèç
ja 'ni x_ 'išø - 'nè:kø 'mâ: za b'rē:gø •
⇒ tiha VODA brege dere | L + [Tomin-
šek 1903: 13: im. ed. »brég«; 13: rod. ed.
»bré:ga«]
bregec ► b're:gøc -kca (in -re:-) m ()
manjs. bregec < BREG 2|: 'sø: 'ni 'tò:k
tiz'd'ga b're:kca | L SSKJ, SP 1962
bregelj ► b'rē:gøl -na m () sponka pri
močnejši verigi: b'rē:gøl se na'za:j u
ž'le:jdrø za'té:kne | ⇒ BRAJELJC | ŠNE-
LERICA | L Ø
brej ► b're: -ja -ø prid. (rod. ed. m. sp. b'rj-
jøga) nav. v ženskem spolu 1. brej: b'rjø
k'râva (: 'mâ:čka : pra'sica : téljica) •
b'rjø 'mâ:ča • ja b'lø 'mâ:ča b'rjø, sè
se mø pa 'v'èmne u'né:le • k'râva 'ni
'no:tla b'rjø 'bøt (= 'va:stø) (ni se
mogla obrejiti) 2. nizk. noseč: b'rjø ja,
b'rjø, pa se ša 'po:ja • k'lø:buk sè ja
pød 'mâ:nt' | 'da:u, kø ja 'dje:ž 'za:čø
'jøt, ja pa 'ta:ig zg'lé:daž, kø da ja
b'rjø | L SSKJ, SP 1962 (Plet. breja)
breme ⇒ PEZA [Tominšek 1903: 22: -en- pri
samostalnikih s. spola v odvisnih sklonih:
»samo br'ème ima včasih brémna«]
brenčelj ⇒ BRECELJ
brenčati ► b'rjø:nčat | bren'čim (| in bra-
| >) nd. <-; b'rjø:nčo | bren'čé:ža -ø>
redk. brenčati |oglašati se z enakomer-
no tresočim se glasom|: b'rē:c'lnè bren-
'čijø | L +
brenta ► b're:nta (in b'rø:-) b'rø:n'te z ()
1. čustv. (velika) zadnjica: pøg'lé:de 'jø,
'kâ:kø b're:ntø 'mâ: 2. šalj. debela žen-
ska: 'kâ:kø b're:nta ja tø 'nâ:šø 'dje:
kle! • 'o:, 'ti 'nâ:ša b're:nta 'ti! | B k 1
⇒ RITNICA; k 2 ⇒ BAJSA | L + ≠
- brentež** ► b'rø:ntøš -ža m živ. () šalj. debel
moški, debel fant: 'kâ:g b'rø:ntøš ja
'na:šø 'pô:p! | B ⇒ BAJS | Ø
- breskev** ► b'rë:sku -kve z () narašč. breskev:
a |drevo|: pød bal'kø:n smø b'rë:
sku_u'sâ:d'u b |sad|: ta b'rë:sku ja ša
pa 'kîsila | B ⇒ BRESKVA | L +
- breskevca** ► b'rë:skuca -e z () manjs. breskevica:
'dø: mè 'unøle b'rë:skuca | L SP
1962, Plet.
- breskov** ► b'rë:skø | -va -ø (| Bo tudi
-kav-) prid. (rod. ed. m. sp. -køga) breskov:
b'rë:skøva k'sîca • b'rë:skø køm'po:t |
L +
- breskva** ► b'rë:skva -s'kve z (rod. mn. -sku)
breskev a |drevo|: b'rë:skva se ja
z'žomla b |sad|: g'niža b'rë:skva • na
'kîžla b'rë:skøva • k'šîca uđ b'rë:skve
(breskova koščica) • a uđ b'rë:sku že
g'rè:dø k'šice uk'ra:j? | B ⇒ BRESKEV, OBRE-
SKEV, OBRESKVA | L + [Tominšek 1903: 21:
im. ed.: »ovo po a-deblih nastavšo
tvorbo -va ima le br'ë:skva (še ta ne
vedno), morebiti zato, ker to drevo ni
domače in je nemara že njim prišel
tudi izraz.«]
- breskvica** ⇒ BRESKEVCA
- brest** ipd. ⇒ IM ipd.
- bresti** ► b'rjø:s't' b'rjø:dem nd. (b'rjø:dø (in
b'rjø:t') -t:e, 2. os. dv. -t:a; b'rë:du
b'rjø:dža -ø, mn. -d'lø itd.) narašč. b. kaj,
b. po čem bresti kaj, bresti po čem a
|hoditi po vodi|: dø 'pâ:sa smø b'rjø:d'lø
'vadø • pø 'vadø sma b'rjø:dža pa 'ribe
žø:vjøla b redk. |hoditi po čem ovirajo-
čem|: s'ne:k (= pø s'nje:gø) smø b'rjø:-
d'lø | B ⇒ BRODARITI | L +
- brez** ► braz predl. (pred nezvenečimi nezvočniki
in pred premorom bras; naglašeno b'ra:z, pred
nezvenečimi nezvočniki in pred premorom
b'ra:s) z rodilnikom 1. brez |za izražanje
odsotnosti, manjkanja|: 'čizd braz
g'nâ:ra sma us'ta:ža • braz 'mite 'tø ni
'nèč • sè 'ta:k, kø bø braz g'ža:ve u'kø:l
'xø:dža • 'tø ja pa 're:s 'čizd braz 'vè:ze
• 'š'lø 'bømø - b'ra:z de'bâ:te • a sè
s'pè:d b'ra:s (braz denarja)? • uc'puo:dø
ja b'ra:s (braz spodnjih hlačk) 2. brez
skribi brez skribi: bras_(')karbø ga
'žixer u'zé:meš • 'ti 'ka: s'kyø:čø,
bras_(')ka:rbø (B PREZ skribi) 3. z izgla-
golskim samostalnikom, redk. brez |za izra-
žanje dejstva, da se dejanje ni zgodilo|:
mø ja 'ma:gu 'dè:žat b'ra:s pø'a'čjøla
4. brez da bi ne da b'i: ja pa 'kar 'šø,
b'ra:z da bø pø'vè:dø 5. brez |za izra-
žanje pogoja, ki izraža nastop dejstva|